

ROZDZIAŁ IV. Analiza SWOT obszaru objętego działalnością Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”

Analiza SWOT jest jedną z najpopularniejszych technik analitycznych, która służy porządkowaniu danych i informacji, wykorzystywaną w uspołecznionym procesie planowania. Jako narzędzie analizy strategicznej stosowana w zespołowej analizie i ocenie zjawisk, zdarzeń i problemów, służąca do określenia najlepszych kierunków rozwoju obszaru. Wstępną ocenę szans i zagrożeń procesu rozwoju, w kontekście własnych atutów (silnych stron) i słabości, przygotowano w oparciu o dokumenty strategiczne gmin partnerskich. Następnie w analizę SWOT zaangażowano lokalną społeczność obszaru LGD, poprzez zorganizowanie 7 ogólnodostępnych spotkań informacyjno-konsultacyjnych oraz przeprowadzenie badań ankietowych wśród mieszkańców na temat problemów i potrzeb, atutów i słabości obszaru LGD oraz przedsiębiorców nt. warunków prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze objętym LSR. W spotkaniach brali udział na równych zasadach i przy w miarę zachowanych proporcjach przedstawiciele wszystkich sektorów, na których oparte jest działanie LGD, tj. przedstawiciele sektora społecznego, gospodarczego, publicznego i mieszkańcy.

Przygotowana podczas spotkań z mieszkańcami, uzupełniona o wyniki badań ankietowych, analiza SWOT była obszerna, dotyczyła prawie wszystkich dziedzin życia społeczności lokalnej. Prowadząca spotkanie zwracała szczególną uwagę w dyskusji z mieszkańcami na te elementy, które mogą być objęte wsparciem PROW na lata 2014-2020. Następnie analizę SWOT przekazano do dalszych spraw zespołu roboczego LSR, przedstawiciele wszystkich gmin partnerskich, których wiedza, doświadczenie, bądź plany odnośnie przyszłego rozwoju łączą się z zakresem i tematyką strategii. Zespół roboczy ds. LSR, po długiej dyskusji, uwzględnił w analizie SWOT te elementy, które są istotne z punktu widzenia mieszkańców i kierunków rozwoju obszaru:

Mocne strony	Słabe strony
1) Korzystne położenie komunikacyjne zarówno drogowe, jak i kolejowe (przez obszar LGD przebiega droga krajowa nr 10, dwie drogi wojewódzkie nr: 560 i 541 oraz dwie linie kolejowe relacji: Toruń-Sierpc-Nasielsk, Sierpc-Płock-Kutno) 2) Zasoby przyrodnicze, w tym: Obszar Krajobrazu Chronionego Przysięcz Skrwy Prawej na terenie czterech gmin, trzy jeziora: Bledziewskie, Szczutowskie, Urszulewskie, rzeki: Skrwa, Sierpianica, Raciążnica, Wierzbica, Głownica i Czernica 3) Wolne tereny inwestycyjne: w gminie Sierpc, w mieście Sierpcu, obszar żywienia gospodarczego w gminie Mochowo 4) Duży potencjał siły roboczej do zagospodarowania 5) Zapoczątkowany rozwój ekonomii społecznej (pierwsza Spółdzielnia Socjalna w Sierpcu „Pod jednym dachem”) 6) Wyspecjalizowane obszary produkcji rolnej, stanowiące bazę surowcową (mleko, żywiec rzeźny) dla przetwórstwa rolno-spożywczego 7) Produkty regionalne (ser, piwo, smalec) 8) Zasoby dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza sakralnego. Bogata historia, tradycje kulturalne 9) Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu rozbudowane o Centrum Kulturalno-Rekreacyjne, zapewniające nocleg dla 150 gości jednocześnie 10) Centrum Kultury i Sztuki w Sierpcu	1) Niski poziom przedsiębiorczości 2) Zjawisko długotrwałego bezrobocia, ubóstwa, znaczny odsetek korzystających z pomocy społecznej 3) Niska jakość infrastruktury drogowej i kolejowej 4) Niski poziom życia i postępujący proces starzenia mieszkańców 5) Słabe wykorzystanie dóbr dziedzictwa lokalnego 6) Słabe wykorzystanie potencjału rolnictwa 7) Braki w infrastrukturze rekreacyjnej, kulturalnej i turystycznej 8) Słaby stan większości budynków pełniących funkcje świetlic wiejskich 9) Słabo zagospodarowana przestrzeń publiczna 10) Słabo zadbane dziedzictwo lokalne 11) Słaba promocja obszaru 12) Słabo rozwinięta oferta kulturalna, rekreacyjna i pozaszkolne formy edukacji 13) Niski poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK) 14) Niska świadomość ekologiczna 15) Niski poziom wykształcenia, umiejętności i kwalifikacji mieszkańców 16) Niski potencjał ludzki i finansowy

11) Nowa i zmodernizowana infrastruktura rekreacyjna i sportowa (liczne boiska, w tym orliki, place zabaw, basen, siłownie plenerowe, w większości wyremontowane świetlice) 12) Bogaty kalendarz imprez kulturalnych/ plenerowych (dożynki, rodzinne festyny sportowe, pikniki, turnieje w halach sportowych, plenery: malarski i rzeźbiarski)	
Szanse	Zagrożenia
1) Rozwój przedsiębiorczości opartej o nowe technologie, nieuciążliwe dla środowiska 2) Rozwój przedsiębiorczości i pozarolniczych miejsc pracy przy wykorzystaniu potencjału wewnętrznego obszaru 3) Rozwój turystyki i agroturystyki, jako alternatywnych form zatrudnienia 4) Znaczące środki wspierające dalszy rozwój obszarów wiejskich 5) Stosunkowo niewielka odległość od lotniska w Modlinie 6) Rozwój lokalnych usług socjalnych dla osób zależnych 7) Rozwój gospodarki internetowej 8) Zwiększająca się mobilność społeczeństw, migracja ludności miejskiej na obszary wiejskie 9) Wsparcie procesu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce 10) Efektywniejsze wykorzystanie środków z funduszy europejskich 11) Rosnące zainteresowanie „zdrową żywnością”	1) Nierówna konkurencja ze strony producentów państw członkowskich UE 2) Brak skutecznej polityki państwa wobec rolnictwa i obszarów wiejskich 3) Słaby system interwencji Państwa (rolnictwo słabo chronione) 4) Wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej 5) Brak stabilności finansowej JST, koniecznej do realizacji zadań inwestycyjnych 6) Pogłębiające się zjawisko wykluczenia społecznego 7) Rosnące trudności ze znalezieniem pracy osób w wieku do 30 roku życia i powyżej 50 roku życia 8) Drenaż kadr przez aktywniejsze ośrodki rozwoju 9) Napływ na rynek krajowy tanich produktów, niskiej jakości, powodujący spadek konkurencyjności polskich produktów 10) Umacnianie „szarej strefy” 11) Słaba promocja kultury, usług i produktów lokalnych 12) Niski poziom edukacji

Tak sformułowaną analizę SWOT przedstawiono mieszkańcom do e-konsultacji. Uwag nie zgłoszono. Analiza SWOT stanowiła podstawę do określenia wizji oraz celów, które zostały wyznaczone do osiągnięcia poprzez wdrożenie LSR.

Największy problem obszaru to niski poziom przedsiębiorczości, długotrwałe bezrobocie, znaczny odsetek osób korzystających z pomocy społecznej. Wskazują na to dane GUS i PUP oraz informacje z zebrań z mieszkańcami i z badań ankietowych. Uwzględniając opinie mieszkańców, za główny cel strategii, uznano zrównoważony rozwój mikro i małych przedsiębiorstw, kierując na ten cel 50% budżetu LSR, przeznaczając je na tworzenie nowych firm i rozwój istniejących. Drugi obszar wymagający wsparcia w opinii mieszkańców to poprawa jakości życia, a więc rozwój ogólnodostępnej infrastruktury oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego. Trzeci cel strategiczny wynikający z analizy SWOT to odnowa i zachowanie dziedzictwa lokalnego. W opinii mieszkańców posiadamy bogate dziedzictwo kulturowe, które wymaga rewitalizacji, większej promocji i lepszego wykorzystania.

Reasumując, po analizie czterech grup czynników (mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia) wyznaczone zostały cele ogólne, które przełożą się na rozwój obszaru objętego działaniem LGD. Stwierdziliśmy, że głównym czynnikiem warunkującym rozwój obszaru objętego działaniem LGD i jednocześnie podnoszącym jakość życia jest rozwój tzw. *przedsiębiorczości wiejskiej*, rozumianej jako wszelka aktywność społeczno-gospodarcza, której efektem jest:

- rozwój mikro i małych firm,
- rozwój ogólnodostępnej infrastruktury na obszarze,
- wzmocnienie kapitału społecznego,
- odnowienie lokalnego dziedzictwa,
- promocja zasobów lokalnych i integracja mieszkańców.

W związku z powyższym, określono wizję obszaru objętego działaniem LGD „Sierpeckie Partnerstwo” opartą o powyższe wskazówki, które w ogólnym stwierdzeniu zawarte zostały w pojęciu „*przedsiębiorczości wiejskiej*”.

Wizja obszaru partnerstwa LGD „Sierpeckie Partnerstwo:

Ziemia Sierpecka to obszar, gdzie ludzie mają dobre warunki do życia, pracy i odpoczynku. To miejsce przyjazne dla mieszkańców oraz korzystne do rozwijania przedsiębiorczości lokalnej.

